

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

SIMPOZIONUL NAȚIONAL DE ETNOLOGIE: TRADIȚII ȘI PROCESE ETNICE
(EDIȚIA I)

La data de 6 octombrie 2020, în cadrul Institutului Patrimoniului Cultural, s-a desfășurat prima ediție a Simpozionului Național de Etnologie: *Tradiții și procese etnice*, care a avut ca obiectiv principal valorificarea și promovarea patrimoniului cultural național și tradițiilor etniilor conlocuitoare.

Simpozionul a reunit oameni de știință, cercetători cu reputație din mai multe instituții de cercetare și învățământ superior atât din țară, cât și de peste hotare. Manifestarea științifică a constituit un bun prilej de comunicare între cercetători, schimb de idei, împărtășirea experienței acumulate, dar și a rezultatelor cercetărilor realizate în acest an.

După cuvântul de salut și ședința plenară la care au vorbit: dr. hab. Victor Ghilaș (IPC), dr. Natalia Grădinaru (IPC), dr. Valentina Ursu (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), dr. Adrian Dolghi (IPC), dr. Andrei Prohin (MNEIN), dr. hab. Veaceslav Stepanov (Universitatea din Oriol, Rusia), dr. Valentin Arapu (IPC) și cercetătorul științific Raisa Osadci (IPC), au fost prezentate: monografia *Хлеб в народной культуре гагаузов*, elaborată de dr. Evdochia Soroceanu; Revista de Etnologie și Culturologie, Culegerea de studii *Tradiții și procese etnice*. Materialele Simpozionului de Etnologie (Ediția I) și o expoziție de fotografie etnografică.

Imediat după ședința plenară, cercetătorii s-au întrunit în trei grupuri de lucru, pentru a-și prezenta comunicările în cadrul secțiunilor: Patrimoniul etnocultural reflectat în surse scrise și în artă, Cultura tradițională: arhaism și actualitate, Procese etnice, etnosociale și etnodemografice: istorie, prezent, perspectivă.

Simpozionul s-a regăsit în lista evenimentelor științifice programate de către Institutul Patrimoniului Cultural și Registrul național al manifestărilor științifice planificate pentru anul 2020 și a constituit unul din obiectivele Proiectului de cercetare „Evoluția tradițiilor și procesele etnice în Republica Moldova: suport teoretic și aplicativ în promovarea valorilor etnoculturale și coeziunii sociale” (2020–2023), desfășurat în cadrul Centrului de Etnologie al Institutului Patrimoniului Cultural.

Materialele înserate în această ediție reflectă diverse aspecte, probleme și domenii de investigare, cum ar fi: cultura materială și spirituală a etniilor conlocuitoare; studierea și promovarea obiceiurilor și tradițiilor populare în instituțiile de învățământ

preuniversitar, abordări metodologice ale studiului fenomenelor culturale, aspectele istorice și etnologice ale studierii subiectelor legate de viața comunităților etnice și religioase, tradiții ale educației și valorile familiale în rândul populației din Republica Moldova; transformările survenite în structura sărbătorilor agrare și calendaristice de iarnă la ucrainenii din Republica Moldova și textele de nuntă și recuzită lor simbolică din Poiana Stampei; ospitalitatea ca una dintre componentele industriei naționale a culturii și turismului la găgăuzi; valoarea artistică a lăzilor de zestre și sofcelor de pe teritoriul Republicii Moldova; forme de petrecere a timpului liber, întâlniri în satele moldovenești; reflectarea lumii patriarhale a comunităților rurale în filmul de animație și analiza filmelor de nonficțiune, ce conțin subiecte legate de sărbătorile de iarnă etc.

Simpozionul a oferit o platformă convenabilă pentru comunicare profesională între etnografi, istorici, antropologi, lingviști, specialiști în domeniul artelor și reprezentanți ai altor științe umanitare, a căror activitate abordează o gamă largă de probleme legate de studiul tradițiilor culturale, practicilor sociale, aspecte confesionale ale etniilor conlocuitoare și probleme metodologice. Astfel, prin teme abordate, simpozionul se situează în necesitățile contemporane de cercetare, exploatând atât variabila etnică a culturii populare românești, cât și metamorfozele culturale ale comunităților etnice conlocuitoare, într-un plan multidisciplinar, ce inserează probleme ale antropologiei culturale, etnopsihologiei, teoriei culturii și sociologiei, hermeneuticii.

Discuțiile profesionale din cadrul simpozionului au contribuit la clarificarea unor probleme de etnologie, antropologie culturală și socială, istorie, arte plastice și vizuale, dar și extinderea și consolidarea studiilor în aceste domenii științifice în Republica Moldova.

Acest volum este adresat cadrelor didactice, cercetătorilor științifici, studenților ciclului I – licență, ciclului II – masterat, ciclului III – doctorat în etnologie, antropologie și folclor. El va fi util, de asemenea, celor care urmează cursuri opționale și facultative, celor care vor alege ca subiect pentru lucrările de diplomă studii aplicate în aceste domenii, precum și tuturor celor interesați de importanța educației etnologice, antropologice și culturale în contextul valorilor societății moderne.

Articolele științifice incluse în volum nu formează

ză un corp de doctrină; ele se deosebesc prin modalitatea de abordare a chestiunilor puse în discuție și prin soluțiile propuse, fiecare autor având intenția de a-și aduce partea sa la investigarea diferitelor aspecte ale mesajului etnologic, ale educării în spiritul valorificării și salvării patrimoniului cultural, iar prin aceasta – a valorilor umane.

Fără a avea pretenția de a fi epuizate problemele abordate, volumul aduce în fața cititorilor o serie de concepții și concepte actuale, prezintă metode, principii și creionează tehnici care pot înlesni munca de investigare a culturii populare și identității naționale. Documentele anexate sunt modele ce pot fi ajustate

astfel încât să slujească misiunii fiecărui proiect de cercetare și fiecărui cercetător în parte.

Cu siguranță, reuniunea a însemnat o etapă nouă, care a determinat deschiderea necesară spre cunoașterea și aprofundarea problemelor fundamentale ale culturii populare, proceselor etnice și patrimoniului cultural național.

Dr. Natalia GRĂDINARU

Secvență din cadrul Ședinței Plenare a Simpozionului